

SEE MORE JESUS • WANTTOSEEMORE.COM

کتیبی پیروژ چي دهربارهي زانياري دهفهرمويت؟ — بناغه • نوسينه پیروژه کانی KJV به ژماره کانی Strong's

THE FOUNDATION • THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

زانیڼ — دکرینی بنه رته تی بایلی

وشه ی سهره تا

گوی له ریځای پیاوړیکي دانا بگره: نه و زانیاری کډه کاته وه. کوی ده کاته وه ناو میسک و دلیدا، به و شیوه یی که پیاوړیک کالاکان له ماله که یدا کډه کاته وه، و له رڼوی ته نگانه دا ده پیاوړیکیت. وشه کونه عیبریه که بو ئه مه داعته (*H1847, knowledge*) — نه و زانیڼه ی هه لده گیریت، له ده ست ناچیت. به لام گیلنیک هیچی هه لنگریت، و دهمی خوی نریکی ویرانبوونی ده کاته وه. گویش بگره بو ئه وه ی چی به سهر که لیکي ته واودا دیت کاتیک رازی نابن بزانی: ده چنه راپیچکردن، و له ناوده چن — نه که له بهر نه بوونی دلگهرمی، به لکو له بهر نه زانیڼ. ههر که سیک زانیاری رته بکاته وه، خوی رته کراوه ته وه. له گهل ئه وه شدا، خودا دیله که ی بی یارمه تی نه هیشتووه. ده ستیشانکراوه که هات تاکو به ندرکراو نازاد بکات، بینایی بداته وه به کویره کان، و خه لک به راستی ببات بو توبه کردن. باشه، ئه م زانیڼه چو ن دیت؟ نه که هه موو جاریک به یه کجار. وهک ئه وه ی مندالیک تیر بکرت دیت: سهره تا شیر، پاشان خواردنی رهق؛ که مپک لیره، که مپک له و، هیلنیک له سهر هیلنیکي دیکه داده نریت. ته نها بو بنفیزه کان دیت. نه و که سه ی پره له دانایی خوی، هیچ شوینیکي نییه بو ئه وه ی له لایه ن خواوه فیریکرتیت؛ چونکه که س هه رگیز هیچی فیری یه زدان نه کردووه. که واته بیروک خوته کان دانی، و هی ئه و وهریگره. نامانچی هه مووی ئه وه نییه که له م جیهانه دا دانا بیت: نه وه ناسینی خودایه به خوی، و که شه کردن له و ناسینه دا به دریزایی ژیانته. بگره پی بو ی.

سی پرسیار که ئه م لیکو لینه وه یه وه لامیان ده داته وه:

1. که سی دانا چی له زانیاری ده کات؟
2. چی به سهر که لیک دیت که زانیاری نیان — و چاره سهری چیه؟
3. زانیڼ چو ن دپته سهر مروف، و بو چ مه به ستیک؟

وشه سهره کییه کانی یونانی

“زانیڼ” — **G1108 gnosis** — زانیڼ، زانیاری

له ناسینی مه سیچی خومان و پژگار که رمان عیسا دا که شه بکه ن

“په سند کردن” — **G1922 epignosis** — ناسیندن، تیگه یشتنی ته واو، دانپیدانان

شیاندنی توویه بو ناسینی راستی

وشه کیلییه‌کانی عیبری

“زانين” — H1847 daath — زانیاری، تیگه‌یشتن

پیاوانی دانا زانیاری کۆده‌که‌نه‌وه

“زانين” — H3045 yada — ناسین، به بینین دیاری کردن (زانیاری به‌ده‌سته‌پنان)

بۆ‌ئه‌وه‌ی به‌زدان بناسیت

“تیگه‌یشتن” — H998 biynah — تیگه‌یشتن

بیرمه‌ندی به‌ده‌سته‌پینه، تیگه‌یشتن به‌ده‌سته‌پینه

(بیرۆکه‌تابیه‌تییه‌کانم — H1847 daath, زانین) له yada (H3045, زانین) دیت. له زمانی عیبری، زانین کۆمه‌لیک وشه‌ی که‌له‌که‌کراو نییه؛ به‌لکوو به‌روبوومی زانینه‌کانه. ئه‌وه‌ی تۆ ده‌یزانی له‌که‌سێک که‌تۆ ده‌یناسی سه‌رچاوه‌ ده‌گریت — له‌به‌ر ئه‌وه‌یه‌که‌ ئهم لیکۆلینه‌وه‌یه‌ به‌ زانینی خودا کۆتایی پێ دیت.)

کۆگای سه‌ره‌تا

په‌نده‌کانی سلیمان 10:14 دانا‌کان زانیاری کۆده‌که‌نه‌وه، به‌لام ده‌می گیل فه‌وتانیکی نزیکه. [H1847 daath]

دانا‌کان زانیاری کۆده‌که‌نه‌وه.

(بیرۆکه‌و پای من — که‌سانی دانا زانیاری له‌میشک و له‌دلا کۆده‌که‌نه‌وه. ئه‌و زانیارییه‌ وه‌ک هه‌تومه‌کی مائیک کۆده‌که‌رتیه‌وه، ئاماده‌ بۆ ئه‌و رۆژه‌ی که‌ پتیویستی پتی هه‌یه. پیاوی گیل هیچ کۆناکاته‌وه، و ده‌می خۆشی نزیک له‌ناوچووندايه.)

I. په‌نده‌کان — پیاوانی دانا زانیاری کۆده‌که‌نه‌وه

A. په‌نده‌کانی سلیمان 11:9 که‌سی دوو‌پوو به‌ ده‌می دراوسێکه‌ی له‌ناوده‌بات، به‌لام راستودروستان به‌ زانیاری ده‌رباز ده‌بن.

[H1847 daath]

به‌لام راستودروستان به‌ زانیاری ده‌رباز ده‌بن.

(بیرۆکه‌که‌سییه‌کانم — تۆ له‌ له‌ناوچوون رزگار ده‌بیت له‌ رێگه‌ی زانیارییه‌وه. ده‌می دوو‌پوو له‌ناوده‌بات؛ زانینی راستی رزگار ده‌کات.)

B. په‌نده‌کانی سلیمان 12:1 ئه‌وه‌ی چه‌ز له‌ ته‌مبیکردن بکات چه‌ز له‌ زانیاری ده‌کات، به‌لام ئه‌وه‌ی پقی له‌ سه‌رزه‌نش بێت ده‌به‌نگه.

[H1847 daath]

ئه‌وه‌ی چه‌ز له‌ ته‌مبیکردن بکات چه‌ز له‌ زانیاری ده‌کات.

C. په‌نده‌کانی سلیمان 15:14 دلی تیگه‌یشتوو به‌دوای زانیاریدا ده‌گه‌ریت، به‌لام ده‌می گیل‌ه‌کان له‌سه‌ر گیلایه‌تی ده‌له‌وه‌ریت.

[H1847 daath]

دلی تیگه‌یشتوو به‌دوای زانیاریدا ده‌گه‌ریت.

D. په‌نده‌کانی سلیمان 18:15 دلی پیاوی تیگه‌یشتوو زانیاری وه‌رده‌گریت، گوپی دانا‌پانیش داوای زانینی لی ده‌کات. [H1847 daath]

THE HEART GETTETH KNOWLEDGE + THE EAR SEEKETH KNOWLEDGE

E. په‌نده‌کانی سلیمان 24:4 به‌ زانیاریش ژووره‌کان پپ ده‌بن له‌ هه‌موو گه‌نجینه‌یه‌کی به‌ نرخ و جوان. [H1847 daath]

به‌ زانیاریش ژووره‌کان پپ ده‌بن له‌ هه‌موو گه‌نجینه‌یه‌کی به‌ نرخ و جوان.

F. په‌نده‌کانی سلیمان 24:5 پیاوی دانا به‌توانایه، که‌سی زانا هیزی زیاد ده‌بیت. [H1847 daath]

که‌سی زانا هیزی زیاد ده‌بیت.

II. که‌می زانیاری — راپینچکردن و له‌ناوچوون

A. ئیشایا 5:13 له‌به‌ر ئه‌وه‌ که‌له‌که‌م له‌به‌ر نه‌زانی راپینچ ده‌کرین، سه‌نگینه‌کانی له‌ برسان ده‌مرن، ساده و ساکاره‌کانی له‌ تینووان وشک ده‌بن.

[H1847 daath]

له‌به‌ر ئه‌وه‌ که‌له‌که‌م له‌به‌ر نه‌زانی راپینچ ده‌کرین.

B. هۆشه‌ع 4:6 له‌که‌م به‌هۆی نه‌زانیه‌وه له‌ناوچوو. «له‌به‌ر ئه‌وه‌ی تۆ زانینت په‌تکرده‌وه، منیش په‌تت ده‌که‌مه‌وه له‌وه‌ی کاهینییتیم بۆ

بکه‌یت. له‌به‌ر ئه‌وه‌ی فیرکردنه‌کانی خودای خۆت له‌یاد کرد، منیش نه‌وه‌کانت له‌یاد ده‌که‌م. [H1847 daath]

LE BER KÊMBOWÎNIYA ZANÎNÊ TÊKBIRA + ZANÎNÎ REDKIRD – MIN ÎJ TO REDDEKIM

(بیرۆکەى من — لەناوچوون لە کەمى زانیاریدا سەرچاوە دەگرێت. سەیری پرێزبەندییە کەشێ بکە: ئەگەر زانیاری پەت بکەیتەو، پەزدانیشت تۆ پەت دەکاتەو. گەل لەناو نەچوو لەبەر کەمى دڵگیرمیی، بەلکو لەبەر کەمى زانیان.)

III. چارەسەر — ئازادى بۆ دىلگیراوان

A. لۆقا 4:18 «(پۆخى یەزدان بەهێزم دەکات، چونکە دەستنیشتانى کردووم بۆ مژدەدان بە هەزاران، منى ناردوو بۆ جاردانى ئازادى بۆ بەدیگیراوان، هەروەها گەڕانەوێ بىناى بۆ کوێران، بۆ ئازادکردنى ستملیکراوان و [G859 aphesis]»

جاردانى ئازادى بۆ بەدیگیراوان + گەڕانەوێ بىناى بۆ کوێران + ئازادکردنى ستملیکراوان.

B. دووهم تيمۆسائوس 2:25 ئەوانەى بەربەرەکانی دەکەن بە دلتەرمى راستیان بکاتەو، بە هیواى ئەوێ خودا تۆبەکردنى راستى ناسینیان بداتى [G1922 epignosis]

بە هیواى ئەوێ خودا تۆبەکردنى راستى ناسینیان بداتى.

(بیرۆکە تاییەتیە کاتم — تۆبەکردن بەهۆى دانپیانان بە راستییەو دەیت. وشەکە ئیپیگنۆسیسە (G1922, دانپیانان) — زانیشتى تەواو. کەس نەتوانیت لەوێ کە نایزانیت پووێ لى وەرگیرێت؛ بۆیە زانیان پێش تۆبەکردن دەیت، و مامۆستای نەرم و دلسۆز پێش هەردووکیانیش دەیت.)

IV. پرێزبەریز — شیر، پاشان خواردنى سەخت

A. ئیشایا 28:9 دەلێن: «زانبارى فێرى کى دەکات؟ پەيام بۆ کى پوون دەکاتەو؟ بۆ لەشیربڕاوەکان، یان بۆ لە مەمک بڕاوەکان؟ [H1847 daath]

دەلێن: «زانبارى فێرى کى دەکات؟ پەيام بۆ کى پوون دەکاتەو؟ بۆ لەشیربڕاوەکان.

B. ئیشایا 28:10 وەک گفە گف بۆ گفە گف، بقی بقی بقی بقی، کەمیک لێرە و کەمیک لەوێ. [H6957 qav]

.WÎN Û WÎN + REZ Û REZ + LÎRE HINDIKÊK Û LWÊ HINDIKÊK

C. یەكەم كۆرنسۆس 3:1 خوشکان، برايان، کاتیک من قسەم لەگەڵ کردن، نەمتوانى ئێو وەک ئەوانە دابنیم کە بە پێنمایى پۆخى پیرۆز دەژین، بەلکو وەک ئەوانەى کە هیشتا دنیاىین، هەروەک مندالى ساوا بن لە خانەوادەى مەسیحدا. [G3516 nepios]

نەک وەک بۆ پۆخییەکان، بەلکو وەک بۆ جەستەخاوەکان = مندالانى شیرەخۆر لە مەسیحدا.

D. یەكەم كۆرنسۆس 3:2 شیرم پێداون نەک خواردن، چونکە هیشتا نەتاندەتوانى، ئیستاش ناتوانن. [G1051 gala]

شیرم پێداون نەک خواردن → هیشتا نەتاندەتوانى.

E. عیبرانییەکان 5:14 بەلام خۆراکى بەهێز بۆ ئەوانەى کە پێگەیشتوون، ئەوانەى کە بە بەردەوامى مەشقیان کردوو بۆ ئەوێ بتوانن چاکە و خراپە جیا بکەنەو. [G5160 trope]

خۆراکى بەهێز بۆ ئەوانەى کە پێگەیشتوون → هەستەکانى راھینراو بۆ جیاکردنەوێ چاکە و خراپە.

(پۆچوونەکانى من — شیر پێش خواردنى رەق دەیت؛ ئەمە ئەو شێوازەى کە خودا فێرى دەکات، رستە بەسەر رستەو، کەمیک لێرە و کەمیک لەوێ. بەلام ئەوێ لەسەر شیر بپێنێتەو، مندال دەمپێنێتەو. بۆ فێربوونى زانیارى و تێگەیشتن لە فێرکردن، پێویستە مرۆڤ لە شیر بگیریتهو — کەمیک بە کەمیک بخۆرێتەو، تاوێکو هەستەکانى راھینراو بن بۆ جیاکردنەوێ چاک و خراپ.)

V. بێزارى لە خۆبەزلزانی زانیارى دەکاتەو

A. ئیشایا 40:13 کى لەبیری یەزدان تێگەیشتووێ یاخود وەک راویژکار فێرى کردوو؟ [H7307 ruach]

کى لەبیری یەزدان تێگەیشتووێ یاخود وەک راویژکار فێرى کردوو؟

B. ئیشایا 40:14 یەزدان راویژى بە کى کرد و تێگەیاندا، پێگای دادپەرەرى فێرکرد؟ کى زانینى فێرکرد و پێگای تێگەیشتنى پێ ناساند؟ [H1847 daath]

کى ئەو پێنمایى کرد، و زانیارى فێرى کرد؟

(بیرۆکەى من — هیچ کەس هیچى بە یەزدان نەفێرکردوو. زانینى خودا وەرگرتنى سەختە ئەگەر تۆ پێ بیت لە زانینى خۆت؛ بێفێرى ئەوێ کە دان بنییت بە کەمى ئەوێ دەیزانیان. ئەو کەسەى تێدەگات کە چەند کەم شت دەزانیت، ئامادەى لەلایەن خوداوە فێر بکړیت.)

C. پۆما 10:2 شایەتیان بۆ دەدەم کە دڵگەرمییان بۆ خودا هەیه، بەلام بە زانیارییەو نییە. [G1922 epignosis]

بەلام بە زانیارییەو نییە.

(بیرۆکە کەسییە کاتم — دڵگەرمى بەبێ زانیارى بەس نییە. کەس دەتوانیت بە توندی بپروات و بەرەو ئاراستەىەکى هەلە بپروات. با دڵگەرمیت بە زانیارى پێنمایى بکړیت.)

داخستن

دووهم پەترۆس 3:18 بەلکو لە نیعمەت و ناسینى عیساى مەسیحى رزگارکەر و پەرەردگارماندا گەشە بکەن. شکۆى ئیستا و هەتاهەتایە بۆ ئەو. ئامین. [G1108 gnosis]

له نیعمهت + له ناسینی مهسیحی عیسای پهروهردگار و پرگارکهرمان گهشه بکهن.

پهندهکانی سلیمان 2:5 ئهوسا له واتای لهخواترسی دهگهیت و ناسینی خودا ده‌دۆزیتهوه، [H1847 daath]

تیښگه له ترسی یه‌زدان + زانینی خودا بدۆزه‌روهه.

(بۆچوونه که‌سییه‌کانم — ئه‌مه هه‌موو لیکۆلینه‌وه‌که‌یه به یه‌ک پسته: زانین، داعهت (H1847, knowledge)، له‌لایه‌ن دانایان کۆده‌کرښته‌وه، و نه‌بوونی وږانی ده‌هښت؛ پرته به‌سه‌ر پرته دښت، شیر‌پیش خواردنی ره‌ق، بۆ یقینان و نه‌ک بۆ ئه‌وانه‌ی خویان به‌تیر ده‌زانن؛ و ئامانجی ئه‌وه نییه که زور‌شت بزانی، به‌لکو خودا بناسرښت، گینۆسکو (G1097, to know). راستودروستان به‌هۆیه‌وه ده‌رباز ده‌بن، دیلگیراو به‌هۆیه‌وه نازاد ده‌بښت، مندالی شیر‌خۆر به‌هۆیه‌وه گه‌شه ده‌کات. کۆبیکه‌روهه، و تیايدا گه‌شه بکه، هه‌تا رۆژی شکۆمه‌ندییه‌که‌ی.)

تاقیکردنه‌وی راهینان

1. زیووره‌کانی سلیمان ۱۰:۱۴ — دانا‌کان کۆده‌که‌نه‌وه:

(a) سامان

(b) زانیاری

(c) وشه‌کان

2. هۆشه‌ع ۴:۶ — گه‌له‌که‌م به‌هۆی نه‌زانینه‌وه له‌ناوچووه:

(a) زانیاری

(b) هږز

(ج) پښمای

3. زیووره‌کانی سلیمان ۱۱:۹ — به‌ زانیاری ده‌رباز ده‌بن:

(a) دانا‌کان

(ب) پیاوی ژیر

(ج) راستودروستان

4. ئیشایا ۵:۱۳ — گه‌له‌که‌م پاپیچ ده‌کرښ، له‌به‌ر:

(ئ) ئه‌وان زانیاریان نییه

(ب) تۆ فیرکردنی خودای خۆت له‌بیرکردوه

(ج) پیاوه‌ی زیداره‌کانیان تووشی برسیښتی ده‌بن

5. تیمۆساوسی دووه‌م 2:25 — به‌لکو خودا تۆبه‌کردن یښادات بۆ:

(a) گه‌راندنه‌وه‌ی بینایی

(b) له‌خواترسی یه‌زدان

(ب) دان‌پښدانان به‌ راستی

6. ئیشایا ۲۸:۹ — زانیاری فیری کی ده‌کات؟

(a) مندالانی گه‌نجی مه‌سیح

له‌مه‌مک بر‌اوه‌کان

(ج) ئه‌وانه‌ی که وه‌ک مرۆف هه‌لسوکه‌وت ده‌کهن

7. رۆمیان ۱۰:۲ — دلگه‌رمییان بۆ خودا هه‌یه، به‌لام به:

(a) زانیاری

(b) راستودروستی

(ج) قانون

کلیلی وه‌لام: 1-a-7, 6-b, 5-c, 4-a, 3-c, 2-a, b

چۆنیته‌ی لقه‌کانی ئه‌م لیکۆلینه‌وه‌یه

شیر چۆن ده‌بښته‌گۆشت: شیر و خواردنی به‌هږز ده‌بنه‌هۆی گه‌یشتن به‌یه‌که‌م بنه‌ماکانی و ته‌کانی خودا (عیبرانییه‌کان ۵:۱۲) — شیر ییگه‌ردی وشه‌که، تاکو پښی گه‌شه بکهن (یه‌که‌م په‌ترۆس ۲:۲).

چۆن دیله‌که نازاد ده‌بښت: نازادکردنی دیله‌کان ده‌به‌یته‌سالی په‌سه‌ندی یه‌زدان — سالی یۆبیل، کاتیک نازادی له‌هه‌موو خا‌که‌که‌دا راده‌گه‌یه‌نرښت (لیفیان ۲۵:۱۰ → لوقا ۴:۱۹).

→ ناسینه‌وه‌ چۆن کۆتایی دښت: ناسینه‌وه‌ی راستی ده‌بښته‌هۆی تۆبه‌کردن بۆ ژبان (کردار ۱۱:۱۸) و ده‌ربازیوون له‌داوه‌که (تیمۆساوسی دووه‌م ۲:۲۶).

وشه چۆنیه تی بنیاد دهنریت: ریز بۆ سه ر ریز، لیڤه که میڤ و لهوئ که میڤ (ئیشایا 28:10) — فرمان به سه ر فرمانه وه زیادکراوه، هه موو وشه که به ڤکوبیڤکی ڤکخراوه.

چۆنیه تی پاراستنی کاهین بۆ زانیاری: لیوه کانی کاهین دهیت زانیاری ڤاریزن (مهلاخی 2:7)، ئه وهی زانیاری رهت بکاته وه کاهین نابیت (هۆشه ع 4:6) — کۆکردنه وهی زانیاری ئه رکی کاهینه؛ و ئیوه کاهینیڤکی شاهانه ن (یه کهم په ترۆس 2:9).

SOURCES & CREDITS

.Scripture: Kurdish Sorani Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated

.Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0)

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0);

.Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain)

.Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1)

.SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) ©